

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครที่มีต่อวิชาชีพครู เกี่ยวกับลักษณะของวิชาชีพครู ลักษณะของครู และแนวทางส่งเสริมวิชาชีพครู โดยผู้วิจัยนำเสนอสาระตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531 ในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดแบ่งโรงเรียนเป็น 4 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (กรมสามัญศึกษา 2522: 6) ทั้งโรงเรียนในเขตพื้นที่ชั้นนอกและโรงเรียนในเขตพื้นที่ชั้นใน โดยใช้

วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ในอัตราส่วนร้อยละ 10 หรือ 1 ใน 10 ของโรงเรียนทุกขนาด ทั้งเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นนอก เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 21 โรงเรียน แล้วจึงเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในอัตราส่วนโรงเรียนละ 40 คน เป็นนักเรียนเลือกเรียนโปรแกรมวิทยาศาสตร์ 20 คน และเป็นนักเรียนเลือกเรียนโปรแกรมศิลปะ 20 คน เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 840 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทสถาบัน

ประเภทสถาบัน	พื้นที่ชั้นนอก				พื้นที่ชั้นใน				รวม
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	
รัฐบาล	2	7	22	18	-	-	25	23	97
	(1)	(1)	(3)	(2)			(3)	(3)	(13)
เอกชน	-	1	2	8	1	5	11	8	36
		(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(1)	(8)
รวม	2	8	24	26	1	5	36	31	133
	(1)	(2)	(4)	(3)	(1)	(1)	(5)	(4)	(21)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อวิชาชีพครู เกี่ยวกับลักษณะของวิชาชีพครู ลักษณะของครู และแนวทางส่งเสริมวิชาชีพครู โดยมีลำดับการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาความคิดเห็นต่อวิชาชีพครู เกี่ยวกับลักษณะของวิชาชีพครู ลักษณะของครู และแนวทางส่งเสริมวิชาชีพครู โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับความสามารถในการเรียน โปรแกรมการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา-มารดา อาชีพของบิดา-มารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist.) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในด้านลักษณะของวิชาชีพครู และลักษณะของครู แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ช่วง (Rating Scales) จำนวน 38 ข้อ โดยกำหนดความหมายและค่าคะแนนในแต่ละช่วงดังนี้

ใช่ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับดี ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3

ไม่แน่ใจ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับปานกลาง ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2

ไม่ใช่ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับไม่ดี ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

สำหรับบางข้อที่มีความหมายทางนิเสธ (Negative) ได้แก่ข้อ 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 24, 27, 31 และข้อ 33 จะกำหนดความหมายและค่าคะแนนในแต่ละช่องเปลี่ยนไปในทางตรงข้าม ดังนี้

ใช่ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับไม่ดี ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

ไม่แน่ใจ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับปานกลาง ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2

ไม่ใช่ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับดี ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมวิชาชีพครู มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-End) จำนวน 6 ข้อ

2.2 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

2.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.อารี สัตหจวี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โขวิไลกุล คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 ปรับปรุงแบบสอบถามและนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 40 คน

2.5 ทาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามเฉพาะตอนที่ 2 โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1970: 161) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขออนุมัติเก็บข้อมูลโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัด

3.2 นำหนังสือราชการจากกรมสามัญ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มาจัดทำสำเนาแล้วนำไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย พร้อมกับ นำแบบสอบถามที่ได้คิดแสดมภ์ไว้เรียบร้อยแล้วไปแจกโรงเรียนละ 40 ชุด โดยขอความร่วมมือให้ ช่วยแจกนักเรียนที่เลือกเรียนโปรแกรมวิทยาศาสตร์ จำนวน 20 ชุด และนักเรียนที่เลือกเรียน โปรแกรมศิลปะ จำนวน 20 ชุด

3.3 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำไปแจกกลุ่มตัวอย่าง 840 คน ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ 759 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.36 ปรากฏดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทสถาบัน

ประเภทสถาบัน	แบบสอบถาม		ร้อยละ
	จำนวนส่ง	จำนวนรับ	
โรงเรียนของรัฐบาล			
โรงเรียนทิวังมา	40	36	90.00
โรงเรียนปัญญาวรคุณ	40	40	100.00
โรงเรียนบางแคปานขำ	40	40	100.00
โรงเรียนบางมดวิทยา	40	31	77.50
โรงเรียนมทรธพาราม	40	40	100.00
โรงเรียนทอวัง	40	37	92.50
โรงเรียนสตรีวิทยา 2	40	40	100.00
โรงเรียนวัดสังเวช	40	32	80.00
โรงเรียนมัธยมวัดคางคก	40	40	100.00
โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ	40	36	90.00
โรงเรียนยานเวศวิทยาคม	40	31	77.50

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภทสถาบัน	แบบสอบถาม		ร้อยละ
	จำนวนส่ง	จำนวนรับ	
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	40	40	100.00
โรงเรียนเตรียมอุดม	40	33	82.50
โรงเรียนของเอกชน			
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย	40	39	97.50
โรงเรียนเซนต์จอร์จ	40	40	100.00
โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	40	40	100.00
โรงเรียนสว่างวัฒนา	40	9	22.50
โรงเรียนวัฒนาศิลปวิทยาลัย	40	40	100.00
โรงเรียนเซนต์คอสมินิก	40	40	100.00
โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย	40	35	87.50
โรงเรียนอำนวยการศิลป์	40	40	100.00
รวม	840	759	90.36

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อวิชาชีพครู ในด้านลักษณะของวิชาชีพครู และด้านลักษณะของครูของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนของรัฐบาล และโรงเรียนของเอกชน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

2.50 - 3.00 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับดี

1.50 - 2.49 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับปานกลาง

1.00 - 1.49 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในระดับไม่ดี

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อวิชาชีพครู ในด้านลักษณะของวิชาชีพครู และด้านลักษณะของครูของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนของรัฐบาล และโรงเรียนของเอกชน จำแนกตาม เพศ ระดับความสามารถในการเรียน โปรแกรมการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา-มารดา อาชีพของบิดา-มารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว วิเคราะห์โดยการหาค่า t (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างได้ทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe' Method) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมวิชาชีพครูวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (frequency) แล้วนำเสนอในรูปตาราง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทาค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และหาค่าความถี่ (frequency)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย